

Derfor står vi sammen

Norsk sjømatnæring setter stadig nye rekorder. Det går veldig bra for de fleste. Det er i gode tider man skal ruste seg for dårlige. Derfor samler organisasjonene på villfisksiden seg i en historisk enighet.

Det har vært mange politiske dragkamper mellom Norges Fiskarlag og salgslagene på den ene siden og Sjømat Norge på den andre. Vi har vært uenige om viktige spørsmål. Og det kommer sikkert til å komme nye slag. Men likevel har vi nå valgt å samle oss, om det viktigste, om det som forener.

Og hva er det som dypest sett samler oss? Jo, ønsket om størst mulig verdiskaping gjennom en bærekraftig høsting av den fornybare ressursen, på en måte som kommer hele verdikjeden til gode.

Vi ønsker høy verdiskaping, stabile og trygge arbeidsplasser, nye produkter og god markedstilgang. Vi ønsker at kunder fra Portugal til Japan skal stå i fiskedisken og si «hvor er den norske fisken?». Dette dreier seg ikke om å flytte verdier mellom de forskjellige delene av næringen, men om å bidra konstruktivt til at hele den norske "sjømatkaken" blir større.

Hva er det næringen trenger nå? Først og fremst at politikerne blir enige om et bredt forlik som sikrer forutsigbare rammevilkår. Vi kan ikke forvente et slikt forlik dersom hver organisasjon drar politikerne i forskjellige retninger. Derfor går vi foran med et godt eksempel.

Bedre markedsadgang

Først og fremst ber vi politikerne sørge for bedre markedsadgang. Over 90 prosent av den norske sjømaten eksporteres. Det aller viktigste Norge kan gjøre for å styrke lønnsomheten og konkurransekraften for hele næringen er å sikre gode rammer for handel. Mange av våre store markeder er preget av stor politisk risiko. I tillegg møter vi høye tollmurer. I EU er for eksempel den effektive tollene på norsk sild og makrell 20 prosent. Hele næringen vil umiddelbart nyte godt av nye markeder og bedre avtaler.

Videre ber vi politikerne om å gi næringen større mulighet til å utvikle egen virksomhet mest mulig effektivt ut fra de lokale forholdene og egne forutsetninger. Både til lands og vanns sitter kunnskapsrike næringsdrivende med generasjoners erfaring og kunnskap, som ikke får utnyttet den fullt ut fordi regelverket ikke er fleksibelt nok. Det ønsker vi alle at det gjøres noe med.

Mer forskning og utvikling

Det siste store ønsket vi sammen har formidlet til politikerne koster litt mer, men bare en brøkdel av hva det vil tjene inn over tid. Vi trenger større ressurser og bedre rammer for forskning og innovasjon. Ikke minst er det viktig at vi har en solid bestands- og ressursforskning. Feil i anslag om bestandene får store økonomiske konsekvenser, både i flåten og på land. Næringen trenger gode rammer for innovasjon og omstilling, og det krever et tettere samarbeid mellom bedriftene, teknologileverandører og forskningsmiljøene.

Men vi har ikke bare møtt opp på Stortinget med krav. Norges Fiskarlag, Sjømat Norge og Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd er også enige om å gjennomføre tiltak selv og legge til side dragkamper. Vi er enige om i fellesskap å se på minsteprissystemet og hvordan det kan bli bedre for alle. Minsteprisinstuttet kan være en stabiliserende faktor i markedet og vi er enige om at deler av fiskeflåten har behov for et sikkerhetsnett i form av minstepriser. Samtidig kan minsteprisen være en kilde til konflikt mellom fiskeflåten og fiskekjøperne. Vi skal derfor samarbeide om å forenkle og effektivisere prosessen for fastsettelse av minstepris. Dynamiske minstepriser basert på

markedsindikatorer er et mål, og vi skal sammen utvikle modeller for å realisere dette. Vi er allerede i gang, og flere salgslag har etablert slike ordninger.

Ønsker ekspertutvalg

Vi støtter videre sjømatindustrimeldingens forslag om å nedsette et ekspertutvalg for å gi råd både om selve minsteprisfastsettelsen og søke å forbedre markedsmekanismene i systemet for førstehåndsomsetningen av fisk. Parallelt med dette vil vi sammen etablere en egen arbeidsgruppe på tvers av salgslag med sikte på balansering og harmonisering av markedsplassen. Her skal vi gjøre en felles vurdering både av egne forslag og de rådene vi får av ekspertutvalget.

Vi skal også fortsette arbeidet som allerede foregår i salgslagene, med å harmonisere vilkårene mellom de forskjellige lagene. Alle ønsker en best mulig balanse mellom selger og kjøper.

Næringen trenger stabilitet og forutsigbarhet, og alle endringene vi ønsker og arbeider for, kan skje innenfor rammene av dagens lovverk. Derfor er Norges Fiskarlag, Sjømat Norge og Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd enige om at det ikke er grunn til å endre fiskesalgslagsloven.

Norges Fiskarlag

Sjømat Norge

Fiskesalgslagenes Samarbeidsråd

Kjell Ingebrigtsen

Geir Ove Ystmark

Sveinung Flem